

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 915/2566

พนักงานอัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์ นาง ช. โจทก์ร่วม นางสาว ส. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 341, ป.วิ.อ. มาตรา 47, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

ปัญหาว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไปแล้วหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ร่วมทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับจำเลย ฉบับลงวันที่ 28 มกราคม 2564 มีใจความว่า โจทก์ร่วมและจำเลยยินยอมตกลงกันโดยให้จำเลยผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์ร่วมตามที่กำหนดไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความ นอกจากข้อเรียกร้องดังกล่าว โจทก์ร่วมกับจำเลยไม่ติดใจเรียกร้องสิ่งใดอีกทั้งทางแพ่งและอาญา ขอลงคำร้องทุกข้อในความผิดอันยอมความได้ อีกทั้งภายหลังทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โจทก์ร่วมได้รับชำระหนี้จากจำเลยตามข้อตกลงดังกล่าวรวม 2 งวด ถือได้ว่าโจทก์ร่วมและจำเลยยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกงทั้งสองกระทงซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานดังกล่าวจึงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (2) แม้ภายหลังโจทก์ร่วมจะแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า โจทก์ร่วมยังคงติดใจดำเนินคดีอาญา โดยจะตกลงยอมความในทางอาญาและถอนคำร้องทุกข์ก็ต่อเมื่อจำเลยได้ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ก็หาไม่ผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องซึ่งได้ระงับไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวกลับเป็นไม่ระงับไปไม่ และเมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไปแล้ว ย่อมทำให้คำขอในส่วนแพ่งของโจทก์ที่ให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท แก่โจทก์ร่วมตกไปด้วย แต่เมื่อโจทก์ร่วมและจำเลยได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลชั้นต้นพิพากษายอมแล้ว คดีส่วนแพ่งย่อมเป็นไปตามคำพิพากษายอมตาม ป.วิ.อ. มาตรา 47 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำขอให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท ของโจทก์นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32, 33, 91, 264, 265, 268, 341 ให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท แก่ผู้เสียหาย และริบของกลาง จำเลยให้การปฏิเสธ แต่ก่อนสืบพยานโจทก์ จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพตามฟ้อง ระหว่างพิจารณา นางชนันญา ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหาฉ้อโกงและข้อหาใช้เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการและใช้เอกสารราชการปลอม ส่วนข้อหาปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการและปลอมเอกสารราชการนั้น โจทก์ร่วมไม่เป็นผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต และโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนในส่วนดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,161,501 บาท นับแต่วันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ คดีส่วนแพ่งโจทก์ร่วมและจำเลยตกลงกันได้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความลงวันที่ 28 มกราคม 2564 ขอให้พิพากษายอม ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265 (เดิม), 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (เดิม), 341 (เดิม)

การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานฉ้อโกงกระทงแรก จำคุก 2 ปี ฐานฉ้อโกงกระทงหลัง ฐานปลอมเอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการ และฐานใช้เอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการปลอม การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท จำเลยเป็นผู้ปลอม เอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการและเป็นผู้ใช้เอกสารปลอมดังกล่าว จึงลงโทษฐานใช้เอกสารสิทธิ หรือเอกสารราชการปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (เดิม) ตามมาตรา 268 วรรคสอง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 2 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่ การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 กระทงละ กึ่งหนึ่ง ฐานฉ้อโกง คงจำคุก 1 ปี ฐานใช้เอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการปลอม คงจำคุก 1 ปี รวมจำคุก 2 ปี รัชของกลาง คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก สำหรับคดีส่วนแพ่งพิพากษาตามยอม ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำสั่ง ศาลชั้นต้นที่ยกคำขอให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท ของโจทก์ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยให้การรับสารภาพโดย ไม่ต้องการสืบพยานประกอบคำรับสารภาพ ข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติว่า ตามวันเวลาเกิดเหตุ จำเลยหลอกลวงบุตรของโจทก์ร่วมและโจทก์ร่วม เป็นเหตุให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อมอบเงินแก่จำเลย 561,501 บาท และจำเลยปลอมโฉนดที่ดิน สำเนาหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของกลางมาใช้ อ้างแสดงต่อโจทก์ร่วมเพื่อขอกู้ยืมเงิน เป็นเหตุให้โจทก์ร่วมหลงเชื่อมอบเงินแก่จำเลยอีก 600,000 บาท โจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนในส่วนของดอกเบี้ยตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 แล้วโจทก์ร่วมกับจำเลยทำสัญญา ประนีประนอมยอมความในคดีส่วนแพ่งว่าจำเลยตกลงชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วม 800,000 บาท โดยชำระในวันทำสัญญา 50,000 บาท ส่วนที่เหลืออีก 750,000 บาท จะผ่อนชำระรวม 15 งวด งวดที่ 1 ถึงที่ 5 ชำระงวดละ 30,000 บาท งวดที่ 6 ถึงที่ 15 งวดละ 60,000 บาท เริ่มชำระงวดแรก ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 งวดต่อไปทุกวันสิ้นเดือนจนกว่าจะชำระเสร็จ หากผิดนัดงวดใดงวด หนึ่งถือว่าผิดนัดทั้งหมดยอมให้บังคับคดีได้ทันทีในยอดเงินจำนวน 1,161,501 บาท โดยหักเงินที่ ชำระแล้วพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจาก ข้อเรียกร้องดังกล่าว โจทก์ร่วมกับจำเลยไม่ติดใจเรียกร้องสิ่งใดอีกทั้งทางแพ่งและอาญา ขอลถอน คำร้องทุกข้อในความผิดอันยอมความได้ หลังจากทำสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว จำเลย ชำระเงินแก่โจทก์ร่วมในงวดเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม 2564 อีกงวดละ 30,000 บาท ส่วน งวดเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม 2564 จำเลยผิดนัด ต่อมาวันที่ 2 มิถุนายน 2564 จำเลย แกล้งต่อศาลว่าขอชำระเงินงวดเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม 2564 ในวันที่ 15 มิถุนายน 2564 ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เลื่อนคดีไปนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ 22 มิถุนายน 2564 เมื่อถึงวันนัด โจทก์ร่วมแกล้งว่าจำเลยไม่ชำระเงินแก่โจทก์ร่วม ศาลชั้นต้นจึงพิพากษา หลังจากศาลชั้นต้น พิพากษาแล้วจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ร่วม 60,000 บาท และหลังจากศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษา จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ร่วมอีก 80,000 บาท รวมเป็นเงินที่จำเลยชำระแก่โจทก์ร่วมทั้งสิ้น 250,000 บาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนว่า สิทธิในคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับ ไปแล้วหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ร่วมทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับจำเลย ฉบับลงวันที่ 28

มกราคม 2564 มีใจความว่า โจทก์ร่วมและจำเลยยินยอมตกลงกัน โดยให้จำเลยผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์ร่วมตามที่กำหนดไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความ นอกจากข้อเรียกร้องดังกล่าว โจทก์ร่วมกับจำเลยไม่ตั้งใจเรียกร้องสิ่งใดอีกทั้งทางแพ่งและอาญา ขอถอนคำร้องทุกข์ในความผิดอันยอมความได้ อีกทั้งภายหลังทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โจทก์ร่วมได้รับชำระหนี้จากจำเลยตามข้อตกลงดังกล่าวรวม 2 งวด ถือได้ว่าโจทก์ร่วมและจำเลยยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกงทั้งสองกระทงซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัว สิทธินาคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานดังกล่าวจึงระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) แม้ภายหลังโจทก์ร่วมจะแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า โจทก์ร่วมยังคงตั้งใจดำเนินคดีอาญาโดยจะตกลงยอมความในทางอาญาและถอนคำร้องทุกข์ก็ต่อเมื่อจำเลยได้ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ก็หาไม่ผลทำให้สิทธิ นาคดีอาญามาฟ้องซึ่งได้ระงับไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวกลับเป็นไม่ระงับไปไม่ และเมื่อสิทธิ นาคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไปแล้ว ย่อมทำให้คำขอในส่วนแพ่งของโจทก์ที่ให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท แก่โจทก์ร่วมตกไปด้วย แต่เมื่อโจทก์ร่วมและจำเลยได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และศาลชั้นต้นพิพากษาตามยอมแล้ว คดีส่วนแพ่งย่อมเป็นไปตามคำพิพากษาตามยอมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 47 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำขอให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท ของโจทก์นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 คงมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยต่อไปว่า มีเหตุสมควรรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า การที่จำเลยกระทำความผิดฐานปลอมโฉนดที่ดินและสำเนาหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินแล้วนำมาใช้หลอกลวงขอกู้ยืมเงินจากโจทก์ร่วมอีก เป็นการกระทำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่เคารพและไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ซึ่งนอกจากจะทำให้โจทก์ร่วมได้รับความเสียหายแล้ว ยังทำให้สำนักงานที่ดินจังหวัดนครนายก สาขาบ้านนา อันเป็นหน่วยงานราชการได้รับความเสียหายด้วย พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องร้ายแรง แม้จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน มีภาระต้องอุปการะบุตรผู้เยาว์ 2 คน รวมทั้งมารดา หรือมีเหตุอื่นดังที่จำเลยยกขึ้นอ้างในฎีกา ก็มีใช่เป็นเหตุผลเพียงพอจะรับฟังเพื่อรอกการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น อย่างไรก็ดีตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าโจทก์ร่วมได้รับเงินจากจำเลยแล้ว 250,000 บาท เห็นสมควรแก้ไขกำหนดโทษจำเลยเสียใหม่ให้เหมาะสมแก่รูปคดี พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำเลยฐานใช้เอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการปลอม จำคุก 1 ปี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 6 เดือน จำหน่ายคดีความผิดฐานฉ้อโกงจากสารบบความ และให้ยกคำขอให้จำเลยคืนเงิน 1,161,501 บาท ของโจทก์ นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3

องค์คณะ

อุทัย โสภาสิตติ · เสรี ศรีมังคละ · ประชา งามล้ำวง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/915/2566>